

การจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านกลอง
อำเภอรัตนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 3

ณรงค์ อนุชาติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**THE EXPECTED LEARNING PROCESS ORGANIZING OF
TEACHERS IN BANKLONG SCHOOL RONPIBOON
DISTRICT UNDER NAKHON SI THAMMARAT
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3**

NARONG ANUCHART

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Educational Administration
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic year 2006**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านกลอง
 อำเภอรัตนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ผู้วิจัย นายณรงค์ อนุชาติ

สาขา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหม ทองชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ดร.ประกอบ ใจมั่น)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เหม ทองชัย)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

..... กรรมการ
(ดร.กิตติกร ช่วยหนู)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระยุทธ ชาตะกาญจน์)

.....
(อาจารย์อำพล ศิริพันธ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของครูผู้สอน โรงเรียนบ้านกลอง อำเภอร่อนพิบูลย์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
ผู้วิจัย	นายณรงค์ อนุชาติ
สาขา	การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระยุทธ ชาตะกาญจน์

งานวิจัยนี้ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ที่พึงประสงค์ของครูผู้สอนโรงเรียนบ้านกลอง อำเภอร่อนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

ผู้วิจัยได้ศึกษาในประเด็นสภาพปัจจุบันและปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม การอภิปรายกลุ่ม การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ผลการศึกษา ในประเด็นต่อไปนี้ การบริหารงานทางวิชาการ การวางแผนจัดการเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานทางวิชาการ พบว่าผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบายในการจัดการศึกษาในทิศทางการศึกษานี้ สรุปโดยภาพรวมโรงเรียนมีความพร้อมในด้านต่างๆ พอสมควร
2. การวางแผนจัดการเรียนรู้ พบว่าสถานศึกษาได้กำหนดให้มีนโยบายและจัดทำแผนในการบริหารจัดการไว้อย่างเป็นระบบ ขั้นตอนในการทำงาน มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ อย่างไรก็ตามยังปรากฏว่ามีครูผู้สอนส่วนหนึ่งยังไม่นำเอาสิ่งที่ตนเรียนรู้ใหม่ๆ มาปรับใช้ ซึ่งมีความเชื่อว่าวิธีจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเดิมที่ตนใช้น่าจะเหมาะสมกว่า ยังจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดหนังสือหรือแผนการเรียนที่จัดทำโดยสำนักพิมพ์ต่างๆ เป็นแม่แบบ และในส่วนของ การวัดผลประเมินผลนั้น โดยภาพรวมแล้วยังมีการวัดผลประเมินผลในลักษณะวัดความรู้ความจำ

3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร พบว่าครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ผ่านการอบรมตามขั้นตอนต่างๆ การนำหลักสูตรไปใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ครูไม่ได้วิเคราะห์หลักสูตรเพื่อเขียนสาระของหลักสูตร แต่ยึดเอาแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีจำหน่ายทั่วไปมาใช้ จึงไม่สอดคล้องกับสาระมาตรฐานช่วงชั้นตามมาตรฐานของหลักสูตร

4. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าโรงเรียนได้ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทุกคนจัดทำแผนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามสาระที่ครูรับผิดชอบ และพบว่าครูส่วนหนึ่งยังคงจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยยึดประสบการณ์เดิม จัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย และครูไม่ค่อยพัฒนาตนเอง ยึดถือตนเองเป็นหลัก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเท่าที่ควร

ABSTRACT

The Title	The Expected Learning Process Organizing of Teachers in Banklong School, Ronpiboon District under Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3
The Author	Mr. Narong Anuchart
Program	Educational Administration
Thesis Chairman	Assistant Professor Dr. Hem Thongchai
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Werayut Chatakan

The objective of this research was to study the present state and problem on the expected learning process organizing of teachers in Banklong School, Ronpiboon District, under the Office of Nakhon Si Thammarat Educational Service Area Office 3. The data collection methods were interview, participatory observation, focus group discussion, related literature studying, The research results were presented by the analytic explanation on the aspects of academic administration, learning process planning, curriculum knowledge., the child – centered method of learning activities management.

The research findings were as follow:

1. For the academic administration, the administrators, teachers had knowledge and understanding on educational policies in the same ways. As a whole, the school had readiness in many ways.
2. For the learning process planning, it was found that the school settled policies and planned the administration systematically and supported teachers to get more knowledge. However, some teachers did not apply the new teaching method and techniques, they used textbooks published by the commercial publishers to be their teaching model. For the evaluation and assessment, the teachers evaluated and assessed by using knowledge and memorization measurement.
3. For the curriculum knowledge, it was found that teachers had knowledge and understanding about curriculum. They had been trained. The curriculum implementation didn't match with the objectives. Teachers didn't analyze curriculum, They used the commercial printed lesson plans which were not in accordance with the standard contents in each level in the curriculum.
4. For the child – centered learning method, it was found that the school supported teachers to make the learning plan. Some teachers managed the learning activities by using the old experiences, the activities were not various. The teachers did not develop themselves. The learning activities were not match with the student needs.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เหม ทองชัย ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระยุทธ ชาติกาญจน์ กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีรวรรณ จงจิตร ศิริจิรกาล ที่ได้ให้คำแนะนำข้อคิดเห็นต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มลิวัลย์ สมศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติยรัตน์ กงนาถิก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิลรัตน์ อินทร์ทอง อาจารย์ผู้สอนประจำรายวิชาวิทยาการวิจัย ซึ่งได้ให้ความรู้และคำแนะนำในการศึกษาและการจัดทำตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.ประยงค์ ชูรักษ์ อาจารย์พรณี รัตนวิโรจน์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 ที่ให้คำแนะนำปรึกษา เพื่อให้ความสมบูรณ์ของเนื้อหาถูกต้องยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ดร.สุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ์ ที่ให้ความแนะนำปรึกษาด้านการใช้ภาษาอังกฤษ จนสามารถดำเนินการเสร็จเรียบร้อย

ขอขอบพระคุณครูโรงเรียนบ้านกลอง อำเภออ่อนพิบูลย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ทุกคน ที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการดำเนินการเป็นอย่างดี ทำให้ได้มาซึ่งข้อมูลซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการจัดทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จในครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน ที่ช่วยแนะนำและให้กำลังใจตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัย ผู้วิจัยขอมอบให้แก่ผู้มีพระคุณและอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยทุกท่าน

ณรงค์ อนุชาติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ของการวิจัย	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	8
ความมุ่งหมายในการจัดการศึกษา.....	8
หลักการจัดการศึกษา.....	9
หลักการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา.....	9
กระบวนการจัดการเรียนรู้.....	11
แนวการจัดการศึกษา.....	12
ปรัชญาการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	13
ปรัชญาพัฒนานิยม.....	13
ปรัชญาปฏิรูปนิยม.....	13
ปรัชญาอัตถิภาวนิยม.....	13
ปรัชญาการศึกษาตามแนวพระพุทธศาสนา.....	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	14

บทที่	หน้า
ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวพฤติกรรมนิยม.....	14
ทฤษฎีพุทธรินิยม.....	14
ทฤษฎีมานุษยนิยม.....	14
ทฤษฎีการเรียนรู้แบบผสมผสาน.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	15
การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.	16
การจัดการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ.....	22
บทบาทของครู นักเรียนในการจัดการเรียนรู้.....	41
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	60
ประชากร	60
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	60
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	65
5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	77
สรุปผล	79
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	82
บรรณานุกรม	65
ภาคผนวก	90
ประวัติผู้วิจัย	100